JavaScript

Typowe błędy

```
<html>
 <head>
            text
 <script type="tekst/javascript">
function
 funcion mnozenie(a,b)
 return a*b;
                                Zjadając ważne znaki
                                generujesz sobie braki!
 </script>
 </head>
 <body>
 <script type="text/javascript">
 document_write("12*5=" + mnożenie(12,5));
 </script>
 </body>
 </html>
```

Cechy języka

- obiektowy język skryptowy
- składnia i struktura języka podobna do C++!!
- język interpretowany przez przeglądarkę
 (instrukcje są wykonywane bez wcześniejszej kompilacji
 - brak pliku wykonywalnego *.exe)
- skrypty są najczęściej umieszczane bezpośrednio na stronie internetowej (można je również ładować z innych komputerów, plików zewnętrznych)
- dodaje interaktywność do stron internetowych
- każdy może używać języka za darmo (nie trzeba kupować licencji)
- Java i JavaScript to nie to samo! Java jest językiem programowania o potężnych możliwościach (tak jak np. C++), JavaScript wygląda przy Javie skromnie.

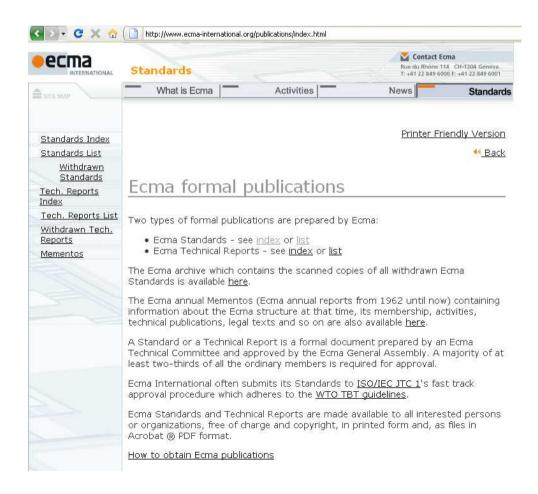
Możliwości

- JavaScript może umieszczać na stronie tekst zmieniający się dynamicznie
- JavaScript obsługuje zdarzenia np. można napisać kod reagujący na kliknięcie myszą w dany element
- JavaScript może zmieniać treść elementów HTML na stronie
- JavaScript można wykorzystać do walidacji danych,
 czyli sprawdzenia ich poprawności przed wysłaniem na serwer
- JavaScript może rozpoznać typ przeglądarki, co można wykorzystać do załadowania odpowiedniej strony (w zależności od przeglądarki)
- JavaScript ma dostęp do plików cookies

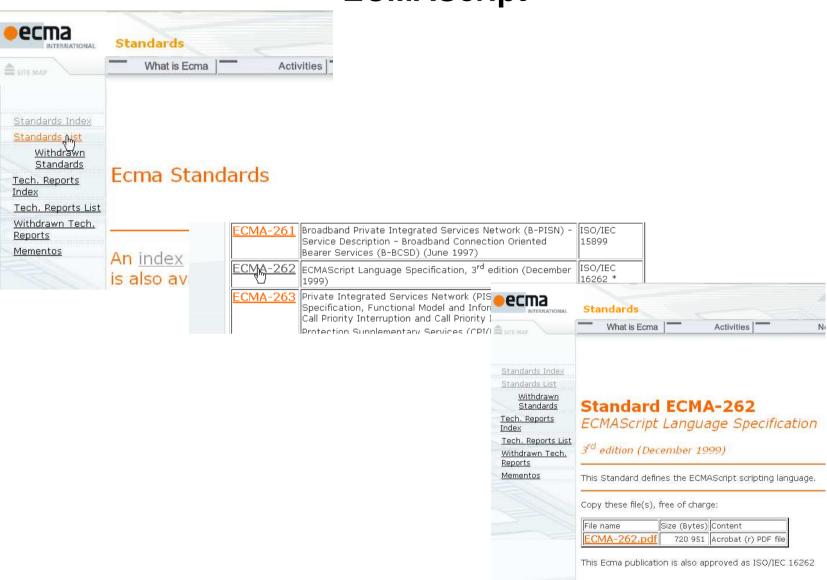
ECMAScript

Oficjalna nazwa języka to "ECMAScript". Standard jest utrzymywany i rozwijany przez organizację

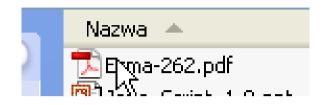
ECMA

ECMAScript

ECMAScript

Standard ECMA-262
3rd Edition - December 1999

ECMA
Standardizing Information and Communication Systems

ECMAScript Language Specification

Ciekawostki

ECMA-262 jest oficjalnym standardem języka JavaScript. Standard jest oparty na językach JavaScript (Netscape) oraz JScript (Microsoft).

Głównym twórcą języka jest amerykański programista

Brendan Eich

Ciekawostki

- Język po raz pierwszy pojawił się w przeglądarce Netscape Navigator 2.0 i od roku 1996 stał się dostępny we wszystkich przeglądarkach napisanych przez firmy Netscape i Microsoft
- W roku 1998 standard ECMA został zatwierdzony przez Międzynarodową Organizację Standaryzacyjną ISO (ISO/IEC 16262).

Język ciągle się rozwija.

Wersja	Wydana	Zmiany [1]
1	czerwiec 1997	
2	czerwiec 1998	Głównie korekta redaktorska ^[2]
3	grudzień 1999	Wyrażenia regularne, obsługa wyjątków, nowe rodzaje pętli, literały tablic i obiektów
4	produkcja	Klasy, jawna kontrola dostępu, alternatywne dla DOM wbudowane wsparcie dla XML ^[3]

Umieszczanie skryptu w kodzie strony

```
<html>
  <body>
                                                   opcjonalny
       <script type="text/javascript">
document.write("Hello World!");
        </script>
  </body>
</html>
                           komenda wyświetlająca tekst
                            na stronie
```

Kod wykonuje się w trakcie ładowania strony (jest umieszczony w sekcji <body>)

Umieszczanie skryptu w kodzie strony w sekcji <head>

Tutaj umieszczamy kod reagujący na zdarzenia na stronie

Umieszczanie skryptu w kodzie strony dla przeglądarek nie obsługujących tego języka

```
<html>
                        <body>
Slashe
zabezpieczaja
                               <script type="text/javascript">
przed wykonaniem
                               <!--
przez JavęScript
                               document.write("Hello World!");
znacznika -->
                             * //-->
                               </script>
                        </body>
                     </html>
                                                    E:\_plop{\_lekcje\JavaScript\tmp.html - Windov
                                                           E:\_plopf\_lekcje\JavaScript\tmp.html
                                                           Widok Ulubione Narzedzia
  gdyby nie było komentarzy
                                                         E:\_plop\\_lekcje\JavaScript\tmp.html
  przeglądarka wyświetliłaby
                                                   document.write("Hello World!");
  skrypt jako treść strony
```

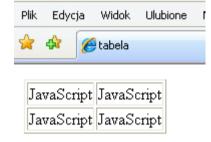
Umieszczanie skryptu w zewnętrznym pliku

```
<html>
   <head>
        <script type="text/javascript" src="skrypty.js"> </script>
   </head>
   <body>
   </body>
                                  w zewnętrznym pliku
 </html>
                                  brak znaczników <script>
<html>
 <head>
    <script type="text/javascript" src="http://www.plopl.com/skrypty.js"> </script>
 </head>
 <body>
 </body>
</html>
```

Ćwiczenia

1.1 Umieść w kodzie strony w sekcji <body> skrypt

wyświetlający tabelę 2x2. W komórkach tabeli umieść słowo *JavaScript*.

1.2 Umieść w kodzie strony w sekcji <body> skrypt wyświetlający zdjęcie z wieżą Eiffla (zjęcie może być inne)

Odpowiedzi do ćwiczeń

1.1

```
Nie wstawiaj znaków nowej linii (enter)!
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=iso-8859-2" />
<title>tabela</title>
</head>
<body>
<script type="text/javascript">
document.write("JavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScriptJavaScript<tr
</script>
</body>
</html>
                       aby przeglądarka nie myliła znaku "z końcem stringu
                      trzeba wstawić znak specjalny \" (czyli \"1\")
                       (można również ..".. '1'.. "...)
 <html>
 <head>
 <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=iso-8859-2" />
 <title>Wieża Eiffla</title>
 </head>
 <body>
 <script type="text/javascript">
 document.write("<img src=\"wieza_eiffla.jpg\" alt=\"Wieża Eiffla\" />");
 </script>
 </body>
 </html>
```

Łamanie linii

document.write("Ten tekst napisała funkcja wypisz()");

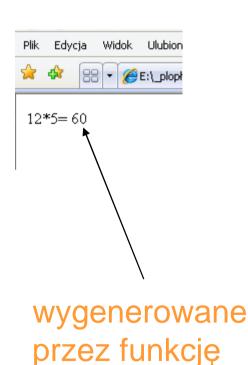
Gdy chcesz złamać linie wstaw w stringu \ (backslash)

document.write("Ten tekst napisała \
funkcja wypisz()");

```
Funkcje
                                                         funkcja
<html>
                                                         (deklaracja i definicja)
<head>
<meta HTTP-EQUIV="Content-Type" content="text/html;CHARSET=ISO-8859-2">
<script type="text/javascript">
    function wypisz()
     document.write("Ten tekst napisała funkcja wypisz()");
                                                                       ciało funkcji
</script>
</head>
                        zdarzenie wywołanie funkcji
<body>
<input type="button" onclick="wypisz()" value="zastosuj funkcję wypisz()" />
</body>
                                         Ulubione
                                              Narzędzia
</html>
                                   Æ E:\_plopł\_lekcje\JavaScript\prezen
                                                        napis na przycisku
           przycisk
                                 zastosuj funkcję wypisz()
```

Funkcja przyjmująca argumenty i zwracająca wartość

```
<html>
<head>
<meta HTTP-EQUIV="Content-Type" content="text/html;CHARSET=ISO-8859-2">
<script type="text/javascript">
function mnozenie(a,b)
return a*b;
                     argumenty formalne
</script>
                 wartość zwracana
</head>
<body>
12*5=
<script type="text/javascript">
document.write(mnozenie(12,5));
</script>
                        argumenty aktualne
</body>
</html>
             wywołanie funkcji
```


Alert box

Windows Internet Explorer

Ja jestem alert box!

OK

```
<html>
<head>
<meta HTTP-EQUIV="Content-Type" content="text/html;CHARSET=ISO-8859-2">
</head>
<body>
<input type="button" onclick="alert('Ja jestem alert box!'); "</pre>
value="Pokaż okienko alert box" />
</body>
</html>
                                 Widok Ulubione
                                ÆE:\_plopł\_lekcje\JavaScript\prezen
```

Pokaż okienko alert box

Alert box

```
<html>
<head>
<meta HTTP-EQUIV="Content-Type" content="text/html;CHARSET=ISO-8859-2">
<script type="text/javascript">
function show_alert()
 alert("Ja jestem alert box!");
</script>
</head>
<body>
<input type="button" onclick="show_alert()"</pre>
value="Pokaż okienko alert box" />
</body>
</html>
```


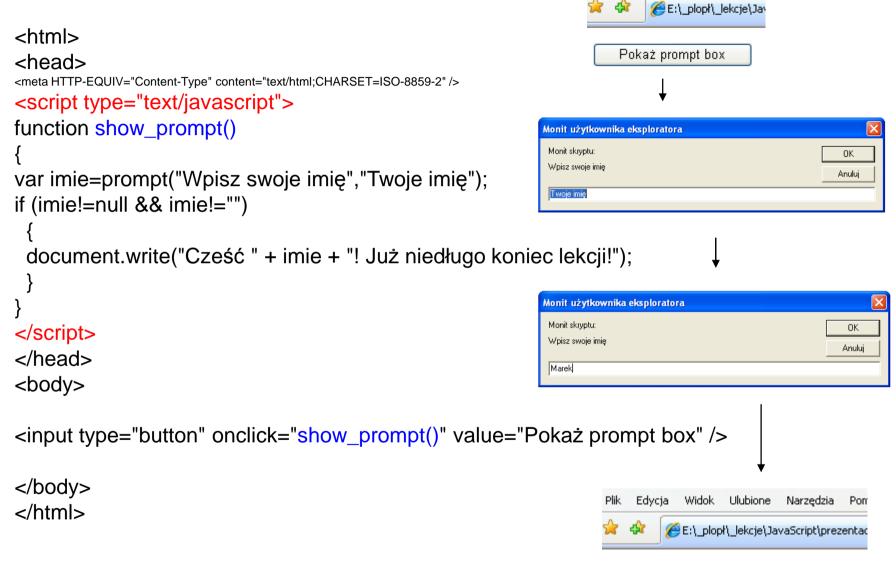
Alert box

```
<html>
                                                          Edvcia
                                                                Widok Ulubione
                                                                           Narzedzia
<head>
                                                              ÆE:\_plopł\_lekcje\JavaScript\prezentacja\ćwiczenia\al...
<meta HTTP-EQUIV="Content-Type" content="text/html;CHARSET=ISO-8859-2">
<script type="text/javascript">
                                                                Pokaż okienko alert box z kilkoma liniami tekstu
function pokaz_alert()
alert("Pierwsza linijka tekstu" + '\n' + "Druga linijka
tekstu" + '\n' + "Trzecia linijka tekstu");
                                                                          Windows Internet Explorer
</script>
                                                                                 Pierwsza linijka tekstu
                                                                                 Druga liniika tekstu
</head>
                                                                                 Trzecia liniika tekstu
<body>
                                                                                     OK
<input type="button" onclick="pokaz_alert()"</pre>
value="Pokaż okienko alert box z kilkoma liniami
tekstu" />
</body>
</html>
```

Confirm box

```
<html>
                                                                     Edycja
                                                                           Widok Ulubione f
<head>
<meta HTTP-EQUIV="Content-Type" content="text/html;CHARSET=ISO-8859-2">
                                                                         ÆE:\_plopł\_lekcje\Java
<script type="text/javascript">
function show_confirm()
                                                                     Pokaż confirm box
var odp=confirm("Naciśnij przycisk");
if (odp==true)
                                                                               Windows Internet Explorer
 document.write("Nacisnąłeś OK!");
                                                                                      Naciśnij przycisk
else
                                                                                              Anuluj
                                                                                     OK
 document.write("Nacisnąłeś Anuluj!");
                                                                                                Edycja
                                                                                                      Widok Ulu
</script>
</head>
                                                                                                    ÆE:\_plopł\_le
<body>
                                                                                            Nacisnałeś OK!
<input type="button" onclick="show_confirm()" value="Pokaż confirm box" />
</body>
</html>
```

Prompt box

Cześć Marek! Już niedługo koniec lekcji!

Widok Ulubione

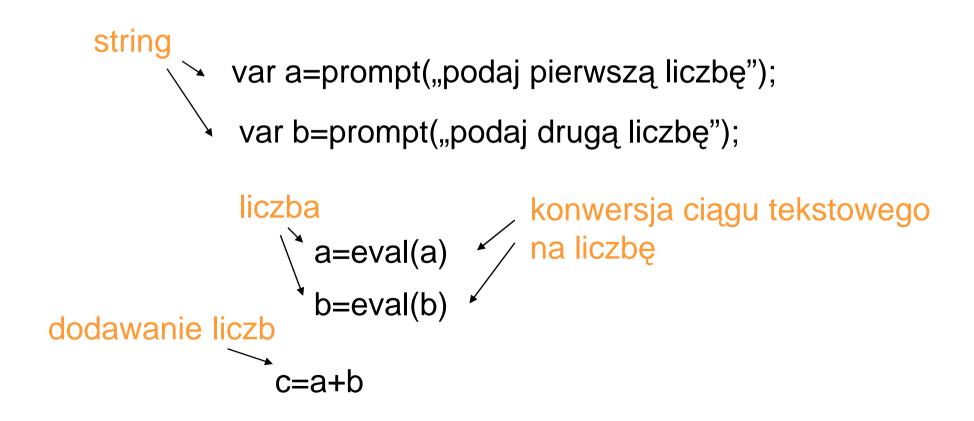
Edvcia

Ćwiczenia

- 1. Napisz sumator: podajemy dwie liczby i otrzymujemy ich sumę
- 2. Napisz pełny kalkulator z możliwością dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia dwóch pobranych od użytkownika liczb.

Prompt box

Zamiana ciągu tekstowego na liczbę

Zdarzenie	Zdarzenie zachodzi kiedy
onabort	anulowano pobieranie obrazka (przycisk stop)
<u>onblur</u>	element (obiekt) stracił focus (aktywność)
<u>onchange</u>	użytkownik zmienił zawartość pola formularza wprowadzania danych
<u>onclick</u>	użytkownik kliknął na obiekt – link lub element formularza
<u>ondblclick</u>	użytkownik dwa razy kliknął na obiekt
<u>onerror</u>	pojawił się błąd podczas ładowania dokumentu, obrazka
onfocus	element (obiekt) uzyskał focus (aktywność)
<u>onkeydown</u>	wciśnięto klawisz na klawiaturze
<u>onkeypress</u>	wciśnięto i zwolniono klawisz na klawiaturze
<u>onkeyup</u>	zwolniono klawisz na klawiaturze
<u>onload</u>	strona lub obrazek załadowały się

<u>onmousedown</u>	wciśnięto przycisk myszy
<u>onmousemove</u>	wskaźnik myszy przesunął się (poruszenie myszy)
onmouseout	wskaźnik myszy zjechał z obiektu
onmouseover	wskaźnik myszy najechał na obiekt
onmouseup	zwolniono przycisk myszy
onreset	naciśnięto przycisk reset
<u>onresize</u>	użytkownik (lub skrypt) zmienia rozmiar okna lub ramki
onselect	zaznaczono tekst w polu formularza
onsubmit	naciśnięto przycisk submit
<u>onunload</u>	użytkownik opuszcza stronę (wyjście ze strony, zamknięcie strony)

Komentarze

```
<script type="text/javascript">
//komentarz pierwszy
document.write("<h1>Oto moja strona</h1>");
//komentarz drugi
document.write("Chodzę do Liceum PŁ");
document.write("Tutaj jest super!");
/*komentarz blokowy
document.write("Chodzę do Liceum PŁ");
document.write("Tutaj jest super!");
</script>
```

Ważne!

JavaScript is Case Sensitive

wielkość liter ma znaczenie! zmienna *liczba* to nie to samo co zmienna *Liczba*

Deklaracja i inicjalizacja zmiennych

brak określenia typu zmiennej (variable – zmienna)

Uwaga! W ciele funkcji należy deklarować zmienne!

Operatory arytmetyczne

+	dodawanie	addition
-	odejmowanie	subtraction
*	mnożenie	multiplication
/	dzielenie	division
%	modulo – reszta z dzielenie liczb całkowitych	modulo

Operatory inkrementacji oraz dekrementacji

przykłady dla x=4;

++X	pre-inkrementacja	y=++x;	y=5; x=5;
X	pre-dekrementacja	y=x;	y=3; x=3;
X++	post-inkrementacja	y=x++;	y=4; x=5;
X	post-dekrementacja	y=x;	y=4; x=3;

```
<script type="text/javascript">
    x=4;
    y=x--;
    document.write(y + " " + x);
</script>
```

skrypt sprawdzający operatory

Operatory przypisania

przykłady dla y=10

operator	przypisanie	inny zapis tego samego	rezultat
=	y=5		y=5
+=	y+=5	y=y+5	y=15
-=	y-=5	y=y-5	y=5
/=	y/=5	y=y/5	y=2
=	y=5	y=y*5	y=50
%=	y%=5	y=y%5	y=0

Łańcuchy tekstowe

łańcuch tekstowy (string) tekst_1="Informatyka "; tekst_2 ="jest OK"; tekst=tekst_1 + tekst_2; document.write(tekst);

Informatyka jest OK

stringi można dodawać

Dodawanie stringów i liczb

$$x=5+5$$
;
document.write(x);
 $x="5"+"5"$;
document.write(x);
 $x=5+"5"$;
document.write(x);

Jeśli dodajemy łańcuch tekstowy i liczbę rezultatem będzie łańcuch

x="5"+5;

document.write(x);

Try it Yourself

55

Operatory relacji

==	równy	Equal to
===	dokładnie równy (wartość i typ)	Exactly equal to
!=	różny	Not equal to
>	Większy	Greater than
<	Mniejszy	Less than
>=	większy lub równy	Greater than or equal to
<=	mniejszy lub równy	Less than or equal to

Operatory relacji

x=5

==	x==4	fałsz.
	x==5	prawda
	x=="5"	prawda
===	x===5	prawda
	x==="5"	fałsz
!=	x!=4	prawda
>	x>4	prawda
<	x<4	fałsz
>=	x>=4	prawda
<=	x<=4	fałsz

Operatory logiczne

&&	koniunkcja (i)	and
Ш	alternatywa (lub)	or
!	negacja (nie)	not

Operatory logiczne

$$x=6 i y=3$$

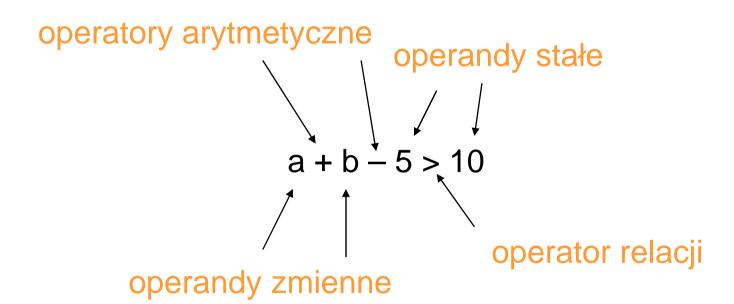
&&	(x < 8 && y > 4)	fałasz
II	(x==8 y==3)	prawda
!	!(x==y)	prawda

Znaki specjalne

znak	znaczenie	nazwa angielska	przykład
\n	nowy wiersz	new-line NL (LF)	
\t	tabulacja pozioma	horizontal tab HT	
\p	cofnięcie kursora o jeden znak	backspace BS	
\r	powrót karetki	carriage return CR	
\f	nowa strona	form feed FF	
//	backslash (lewy ukośnik)	backslash \	
\'	apostrof	single quote '	
\"	cudzysłów	double quote "	

INSTRUKCJE STERUJĄCE

Wyrażenie

Wyrażenie może przyjąć jedną z dwóch wartości logicznych: true - wyrażenie jest prawdziwe false – wyrażenie jest fałszywe

Podobnie jak w C++ przyjmuje się, że:

0 - false

liczba różna od zera – true

if (wyrażenie) instrukcja1

Przykłady:

(a==2) true dla zmiennej a równej 2

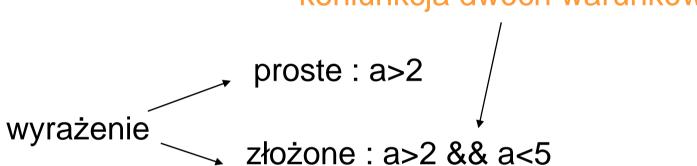
false dla zmiennej a równej 3

(a) true dla zmiennej a różnej od 0 (np.: 1,2,4, 10 itp.)

false dla zmiennej a równej 0

a+2*b>c true jeśli wartość wyrażenia a+2*b jest wieksza od c

koniunkcja dwóch warunków


```
if (wyrażenie)
                                  if (wyrażenie)
            instrukcja1
                                          instrukcja1
                                      else
Pojedyncza instrukcja
                                          instrukcja2
nie musi mieć nawiasów
klamrowych
                       if (wyrażenie 1)
 if (wyrażenie) {
                                                if (wyrażenie 1)
                              instrukcja1
        instrukcja1
                                                       instrukcja1
                       else if (wyrażenie 2)
        instrukcja2
                                                else if (wyrażenie 2)
                              instrukcja2
        instrukcja3
                                                       instrukcja2
                       else if (wyrażenie 3)
                                                else if (wyrażenie 3)
                              instrukcja3
                                                       instrukcja3
                                                    else
                                                       instrukcja4
    blok instrukcji
    (musi być ujęty
                              wybór wielowariantowy
    w nawiasy klamrowe)
```

```
if (wyrażenie)
instrukcja1
inny zapis
Instrukcji
warunkowej

zmienna=(wyrażenie)? instrukcja1 : instrukcja2
```

Instrukcja switch

```
switch(wyrażenie)
       case wartość1:
                    instrukcja1;
                     break;
       case wartość2:
                     instrukcja2;
                     break;
       default:
                     instrukcja3;
                     break;
```

Petla for

Przed pierwszym uruchomieniem pętli wykonywana jest ta instrukcja

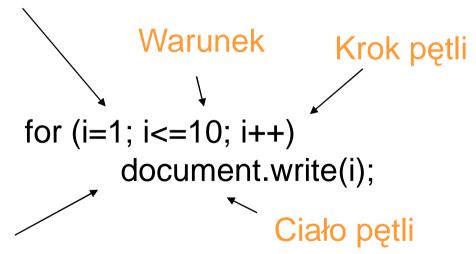
```
Warunek pętli – wyrażenie sprawdzane
                          przed każdorazowym obiegiem pętli.
 Gdy jest tylko
                          Jeśli jest prawdziwe wykonywana jest
 jedna instrukcja
                          treść pętli.
 nawiasów
                                          Instrukcja wykonywana
 może nie być
                                          każdorazowo
                                          na zakończenie
                for (i=1; i<=10; i++)
                                          obiegu petli
                  document.write("Licznik pętli: ");
                  document.write (i);
                  document.write("<br />");
Treść pętli
(instrukcje ujęte
w nawiasach klamrowych)
```

Ćwiczenia

- Napisz skrypt wyświetlający na stronie tabelę o zadanej liczbie kolumn i rzędów. W polu tabeli umieść słowa "informatyka".
- 2. Do poprzedniego zadania dodaj następujące funkcjonalności:
 - zadana treść tabeli
 - zadana grubość tabeli
 - zadany kolor tła

Petla for

Deklaracja i zainicjowanie licznika pętli

Gdy jest tylko jedna instrukcja nawiasów klamrowych może nie być

Petla for

Kolejność wykonywania instrukcji

```
1 2 4
for (i=1; i<=10; i++)
{
    document.write(i);
}
```

pierwszy obieg pętli	1234
drugi obieg pętli	234
trzeci obieg pętli	234
kolejne obiegi pętli	234

break

```
<script type="text/javascript">
for (i=0;i<=10;i++)
 if (i==3)
                                       wyjście z pętli for przy i = 3
   break.
                                                                 Edvcia Widok Ulubione
                                                                    ÆE:\_plopł\_lekcje\Jav.
 document.write("i=" + i);
 document.write("<br />");
                                                               i=0
                                                              i=2
                                                              wyjscie z pętli przy i=3
document.write(" wyjście z pętli przy i=" + i);
</script>
```

continue

```
<script type="text/javascript">
for (i=0;i<=10;i++)
                                   przy i = 3 przerywa bieżącą pętlę
                                    (pomija bieżącą kolejkę)
 if (i==3)
                                                         Edycja Widok
   continue;
                                                           ÆE:\_plop}\_le
 document.write("i=" + i);
                                                      i=2
 document.write("<br />");
                                                      i=5
                                                      i=6
                                                      i=7
</script>
                                                      i=8
                                                      i=9
                                                      i=10
                                brak i=3
```

Tablica jednowymiarowa

var zeszyty = new Array("matematyka ", "biologia ", "informatyka");

deklaracja z inicjalizacją

Petla for ...in

```
<html>
<body>
<script type="text/javascript">
var x;
var zeszyty = new Array();
                                                     Edycja
zeszyty[0] = "matematyka";
zeszyty[1] = "biologia";
                                                   matematyka
zeszyty[2] = "informatyka";
                                                   biologia
                                                   informatyka
for (x in zeszyty)
document.write(zeszyty[x] + "<br />");
</script>
</body>
</html>
```

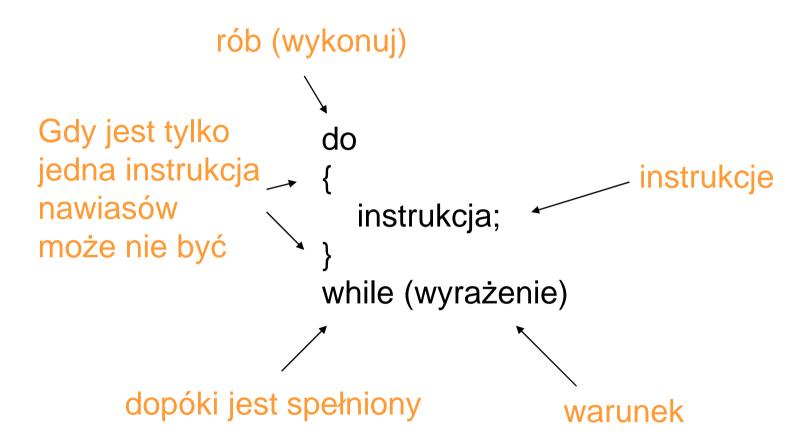
Pętla while

wyrażenie może przyjmować wartość logiczną:

- prawda
- fałsz

Petla do while

wyrażenie może przyjmować wartość logiczną:

- prawda
- fałsz

obiektowość

Object Oriented Programming (OOP) language

JavaScript

język zorientowany obiektowo

obiektowość

obiekt informatyk

Properties

właściwości obiektu:

kolor włosów: brązowy

kolor oczu: błękitny

wzrost: ok. 170cm

Methods

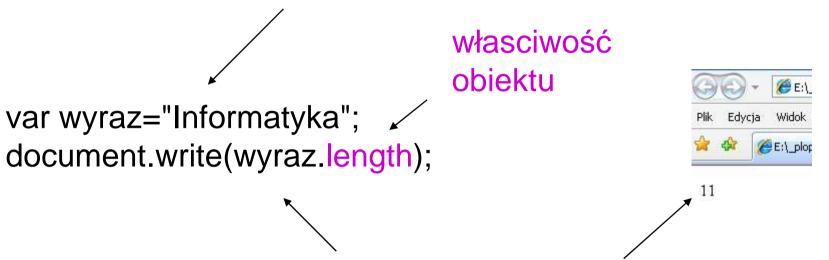
metody obiektu:

programowanie_w_C++()
projektowanie_stron_WWW()
fotografowanie()

operacje na łańcuchach znaków

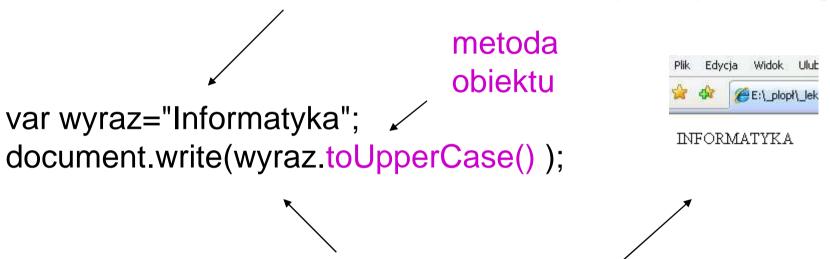
deklaracja zmiennej wyraz typu string

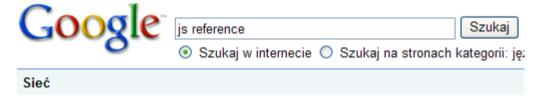
wypisanie na stronie długości słowa informatyka

operacje na łańcuchach znaków

deklaracja zmiennej wyraz typu string

wypisanie na stronie słowa INFORMATYKA

Porada: Szukaj tylko stron w języku polskim. Możesz określić swój język wyszukiwania

właściwości

String Object Properties

Własciwość	opis
constructor	Referencja do konstruktora
<u>length</u>	Zwraca liczbę znaków w stringu
prototype	Pozwala dodawać właściwości i metody do obiektu

Metody

String Object Methods

Metoda	Opis
anchor()	Creates an HTML anchor
big()	Displays a string in a big font
blink()	Displays a blinking string
bold()	Displays a string in bold
charAt()	Returns the character at a specified position
charCodeAt()	Returns the Unicode of the character at a specified position
concat()	Joins two or more strings
fixed()	Displays a string as teletype text
fontcolor()	Displays a string in a specified color
fontsize()	Displays a string in a specified size
fromCharCode()	Takes the specified Unicode values and returns a string
indexOf()	Returns the position of the first occurrence of a specified string value in a string

italics()	Displays a string in italic
lastIndexOf()	Returns the position of the last occurrence of a specified string value, searching backwards from the specified position in a string
link()	Displays a string as a hyperlink
match()	Searches for a specified value in a string
replace()	Replaces some characters with some other characters in a string
search()	Searches a string for a specified value
slice()	Extracts a part of a string and returns the extracted part in a new string
small()	Displays a string in a small font
split()	Splits a string into an array of strings
strike()	Displays a string with a strikethrough
sub()	Displays a string as subscript

substr()	Extracts a specified number of characters in a string, from a start index
substring()	Extracts the characters in a string between two specified indices
sup()	Displays a string as superscript
toLowerCase()	Displays a string in lowercase letters
toUpperCase()	Displays a string in uppercase letters
toSource()	Represents the source code of an object
valueOf()	Returns the primitive value of a String object

Ćwiczenie

Napisać stronę wyświetlającą w różny sposób napis *informatyka*.

Ćwiczenia

- 1. Wypisz słowo informatyka za pomocą metody charAt()
- 2. Pobierz imię od użytkownika i wypisz je na stronie od końca.

Obiekt Math

Property	Description
<u>E</u>	Returns Euler's constant (approx. 2.718)
LN2	Returns the natural logarithm of 2 (approx. 0.693)
<u>LN10</u>	Returns the natural logarithm of 10 (approx. 2.302)
LOG2E	Returns the base-2 logarithm of E (approx. 1.442)
LOG10E	Returns the base-10 logarithm of E (approx. 0.434)
<u>PI</u>	Returns PI (approx. 3.14159)
SQRT1_2	Returns the square root of 1/2 (approx. 0.707)
SQRT2	Returns the square root of 2 (approx. 1.414)

Obiekt Math

Method	Description
<u>abs(x)</u>	Returns the absolute value of a number
acos(x)	Returns the arccosine of a number
asin(x)	Returns the arcsine of a number
atan(x)	Returns the arctangent of x as a numeric value between -PI/2 and PI/2 radians
atan2(y,x)	Returns the angle theta of an (x,y) point as a numeric value between -PI and PI radians
<u>ceil(x)</u>	Returns the value of a number rounded upwards to the nearest integer
cos(x)	Returns the cosine of a number
exp(x)	Returns the value of E ^x
<u>floor(x)</u>	Returns the value of a number rounded downwards to the nearest integer
log(x)	Returns the natural logarithm (base E) of a number
max(x,y)	Returns the number with the highest value of x and y
$\underline{\min(x,y)}$	Returns the number with the lowest value of x and y
pow(x,y)	Returns the value of x to the power of y
random()	Returns a random number between 0 and 1
round(x)	Rounds a number to the nearest integer
$\underline{\sin(x)}$	Returns the sine of a number
sqrt(x)	Returns the square root of a number
tan(x)	Returns the tangent of an angle
toSource()	Represents the source code of an object
valueOf()	Returns the primitive value of a Math object

Ćwiczenia

- 1. Wypisz na stronie liczbę π .
 - 2. Sprawdź równanie $\sqrt{2} = 1.414213562...$
- abs.html 2. Co oznacza skrót abs? Napisz skrypt wykorzystujący metode abs().
 - 3. Wypisz na stronie 10 liczb losowych jedna pod drugą.
- random.html 4. Wypisz na stronie zadaną przez użytkownika ilość liczb losowych.
 - 5. Wypisz na stronie 10 liczb losowych w z zakresu <0,100>
- random 1. html 6. Pobierz od użytkownika:
 - liczbę liczb losowych do wypisania
 - szukaną liczbę

Wypisz na stronie zadaną przez użytkownika ilość liczb losowych oraz podaj, ile razy pojawiła się zadana przez użytkownika szukana liczba.

Ćwiczenia

- 7. Napisz skrypt realizujący losowanie:
 - jednej liczby
 - dwóch liczb
 - trzech liczb
 - w zakresie <1,49>

losowanie_jednej_liczby.html

losowanie dwoch liczb.html

losowanie_trzech_liczb.html

Obiekt Array

Property	Description
constructor	Returns a reference to the array function that created the object
index	
input	
length	Sets or returns the number of elements in an array
prototype	Allows you to add properties and methods to the object

Obiekt Array

Method	Description
concat()	Joins two or more arrays and returns the result
join()	Puts all the elements of an array into a string. The elements are separated by a specified delimiter
pop()	Removes and returns the last element of an array
push()	Adds one or more elements to the end of an array and returns the new length
reverse()	Reverses the order of the elements in an array
shift()	Removes and returns the first element of an array
slice()	Returns selected elements from an existing array
sort()	Sorts the elements of an array
splice()	Removes and adds new elements to an array
toSource()	Represents the source code of an object
toString()	Converts an array to a string and returns the result
unshift()	Adds one or more elements to the beginning of an array and returns the new length
valueOf()	Returns the primitive value of an Array object

Array - metoda pop()

```
<script type="text/javascript">
var imiona = new Array(3);
imiona[0] = ,Ania";
imiona[1] = ",Waldek";
                                                          plopt\ lekcje\JavaScript\prezentacja\cwiczenia\Array
imiona[2] = "Stefan";
                                                           F:\ plopf\ lekcje\JavaScript\prezentacja\cwiczenia\Ar.
document.write(imiona + "<br />");
                                                        Ania, Waldek, Stefan
                                                        Stefan
document.write(imiona.pop() + "<br />");
                                                        Ania, Waldek
document.write(imiona);
</script>
```

Array - metoda push()

```
F:\ plopt\ lekcje\JavaScript\prezentacja\cwiczenia\Array\p
                                                            F:\ plopf\ lekcje\JavaScript\prezentacja\cwiczenia\Array\pi
<script type="text/javascript">
                                                          F:\ plopf\ lekcje\JavaScript\prezentacja\cwiczenia\Ar...
                                                      Ania, Waldek, Stefan
var imiona = new Array(3);
imiona[0] = "Ania";
                                                      Ania, Waldek, Stefan, Marek
imiona[1] = "Waldek";
imiona[2] = "Stefan";
document.write(imiona + "<br />");
document.write(imiona.push("Marek") + "<br />");
document.write(imiona);
</script>
```

Array - metoda reverse()

```
€ F:\_plop{\_lekcje\JavaScript\prezentacja\cwiczenia
                                                             ## F:\_plopf\_lekcje\JavaScript\prezentacja\cwiczen
                                                            Widok Ulubione Narzędzia Pomoc
<script type="text/javascript">
                                                           🕰 F:\_plop{\_lekcie\JavaScript\prezentacia\cwiczenia\A
var imiona = new Array(3);
                                                       Ania, Waldek, Stefan
imiona[0] = "Ania";
                                                       Stefan, Waldek, Ania
imiona[1] = "Waldek";
                                                       Stefan, Waldek, Ania
imiona[2] = "Stefan";
document.write(imiona + "<br />");
document.write(imiona.reverse() + "<br />");
document.write(imiona);
</script>
```

Property	Description
constructor	Returns a reference to the Date function that created the object
prototype	Allows you to add properties and methods to the object

Method	Description
Date()	Returns today's date and time
getDate()	Returns the day of the month from a Date object (from 1-31)
getDay()	Returns the day of the week from a Date object (from 0-6)
getFullYear()	Returns the year, as a four-digit number, from a Date object
getHours()	Returns the hour of a Date object (from 0-23)
getMilliseconds()	Returns the milliseconds of a Date object (from 0-999)
getMinutes()	Returns the minutes of a Date object (from 0-59)
getMonth()	Returns the month from a Date object (from 0-11)
getSeconds()	Returns the seconds of a Date object (from 0-59)
getTime()	Returns the number of milliseconds since midnight Jan 1, 1970
getTimezoneOffset()	Returns the difference in minutes between local time and Greenwich Mean Time (GMT)
getUTCDate()	Returns the day of the month from a Date object according to universal time (from 1-31)
getUTCDay()	Returns the day of the week from a Date object according to universal time (from 0-6)
getUTCMonth()	Returns the month from a Date object according to universal time (from 0-11)
getUTCFullYear()	Returns the four-digit year from a Date object according to universal time
getUTCHours()	Returns the hour of a Date object according to universal time (from 0-23)
getUTCMinutes()	Returns the minutes of a Date object according to universal time (from 0-59)
getUTCSeconds()	Returns the seconds of a Date object according to universal time (from 0-59)
getUTCMilliseconds()	Returns the milliseconds of a Date object according to universal time (from 0-999)
getYear()	Returns the year, as a two-digit or a three/four-digit number, depending on the browser. Use getFullYear() instead !!

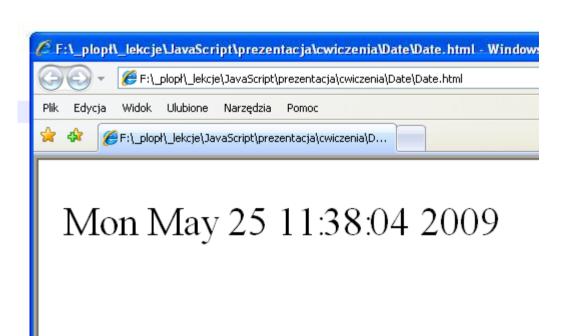
parse()	Takes a date string and returns the number of milliseconds since midnight of January 1, 1970
setDate()	Sets the day of the month in a Date object (from 1-31)
setFullYear()	Sets the year in a Date object (four digits)
setHours()	Sets the hour in a Date object (from 0-23)
setMilliseconds()	Sets the milliseconds in a Date object (from 0-999)
setMinutes()	Set the minutes in a Date object (from 0-59)
setMonth()	Sets the month in a Date object (from 0-11)
setSeconds()	Sets the seconds in a Date object (from 0-59)
setTime()	Calculates a date and time by adding or subtracting a specified number of milliseconds to/from midnight January 1, 1970
setUTCDate()	Sets the day of the month in a Date object according to universal time (from 1-31)
setUTCMonth()	Sets the month in a Date object according to universal time (from 0-11)
setUTCFullYear()	Sets the year in a Date object according to universal time (four digits)
setUTCHours()	Sets the hour in a Date object according to universal time (from 0-23)
setUTCMinutes()	Set the minutes in a Date object according to universal time (from 0-59)
setUTCSeconds()	Set the seconds in a Date object according to universal time (from 0-59)
setUTCMilliseconds()	Sets the milliseconds in a Date object according to universal time (from 0-999)
setYear()	Sets the year in the Date object (two or four digits). Use setFullYear() instead !!
toDateString()	Returns the date portion of a Date object in readable form
toGMTString()	Converts a Date object, according to Greenwich time, to a string. Use toUTCString() instead !!
toLocaleDateString()	Converts a Date object, according to local time, to a string and returns the date portion
toLocaleTimeString()	Converts a Date object, according to local time, to a string and returns the time portion

toLocaleString()	Converts a Date object, according to local time, to a string
toSource()	Represents the source code of an object
toString()	Converts a Date object to a string
toTimeString()	Returns the time portion of a Date object in readable form
toUTCString()	Converts a Date object, according to universal time, to a string
UTC()	Takes a date and returns the number of milliseconds since midnight of January 1, 1970 according to universal time
valueOf()	Returns the primitive value of a Date object

Date – metoda Date()

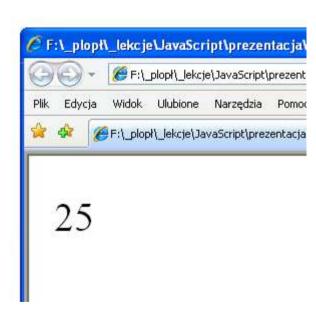
<script type="text/javascript">
document.write(Date());

</script>

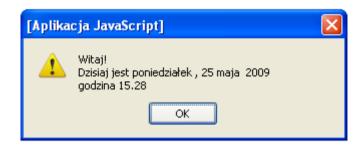
Date - metoda getDate()

```
<script type="text/javascript">
var d = new Date();
document.write(d.getDate());
</script>
```


Ćwiczenia

1. Napisz skrypt wyświetlający bieżącą datę w formacie:

polska_data.html

DOM

Document Object Model

DOM

Standard organizacji W3C

DOM HTML

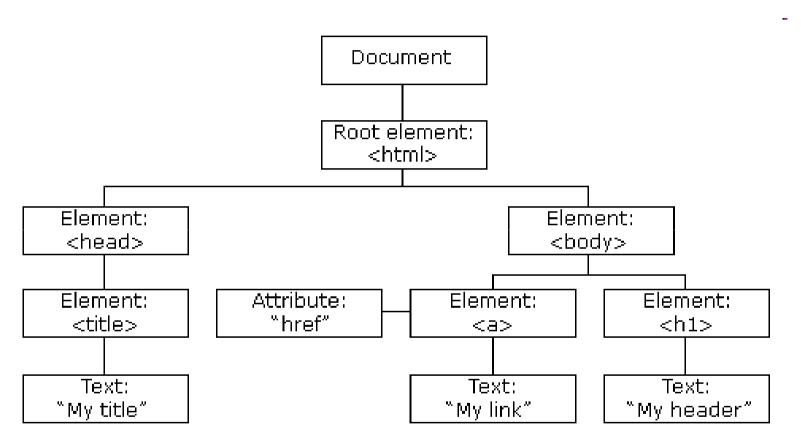
definiuje właściwości i metody wszystkich obiektów HTML na stronie

DOM HTML

definiuje jak dostać się do elementu HTML na stronie od strony programistycznej

Drzewo dokumentu

Dostęp do obiektów strony

Informatyka jest OK

getElementByld.html

JavaScript is Case Sensitive!

<script type="text/javascript">

t=document.getElementById("tekst");

document.write("Tekst w akapicie " + t.innerHTML);

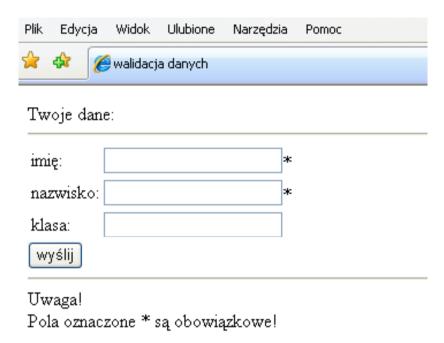
</script>

The easiest way to get or modify the content of an element is by using the innerHTML property.

innerHTML is not a part of the W3C DOM specification. However, it is supported by all major browsers.

The innerHTML property is useful for returning or replacing the content of HTML elements (including https://example.com/html and body>), it can also be used to view the source of a page that has been dynamically modified.

Walidacja danych

walidacja.html

Walidacja danych - formularz

```
<form name="formularz" action="http://217.113.238.59/~bulkas/formularze/walidacja/walidacja.php"</pre>
method="post">
Twoje dane:
<hr>
imie:
  <input type="text" name="imie" id="imie">*
  nazwisko:
  <input type="text" name="nazwisko" id="nazwisko">*
  klasa:
  <input type="text" name="klasa">
  <input type="button" name="wyslij" value="wyślij" onClick="walidacja_danych()">
<hr>
Uwaga!<br/>
Pola oznaczone * są obowiązkowe!
```

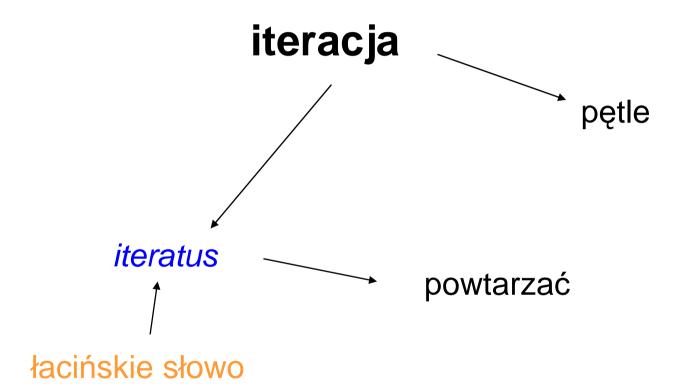
</form>

Walidacja danych - skrypt

```
<script type="text/javascript">
function walidacja danych (){
    //flaga prawidłowych danych
    var wpis=1;
    //zmienna wypisująca pola, w które nic nie wpisano
    var braki="":
    //Jeśli nie wpisano nic do pola "imie"
    if (document.getElementById("imie").value == ""){
        //wpisujemy pole "imie" do braków
        braki += "imie\n"
       //zerujemy flagę prawidłowych danych
        wpis=0;
    if (document.getElementById("nazwisko").value == ""){
        braki += "nazwisko\n"
        wpis=0;
    //jeśli flaga prawidłowych danych jest prawdą (czyli równa 1)
    if (wpis)
     //wysyłamy formularz
     formularz.submit();
     //jeśli flaga prawidłowych danych jest fałszem (czyli równa 0)
     else
     //wyświetlamy stosowny alert
     alert ("Nie wypełniłeś obowiązkowych pól:\n" + braki);
</script>
```

REKURENCJA ITERACJA

Iteracja

Zadanie

Wartość silni określa wzór znany z lekcji matematyki:

$$n! = 1 * 2 * 3 * 4 * (n - 1) * n$$

Napisz funkcję obliczającą silnię zadanej liczby metodą iteracyjną.

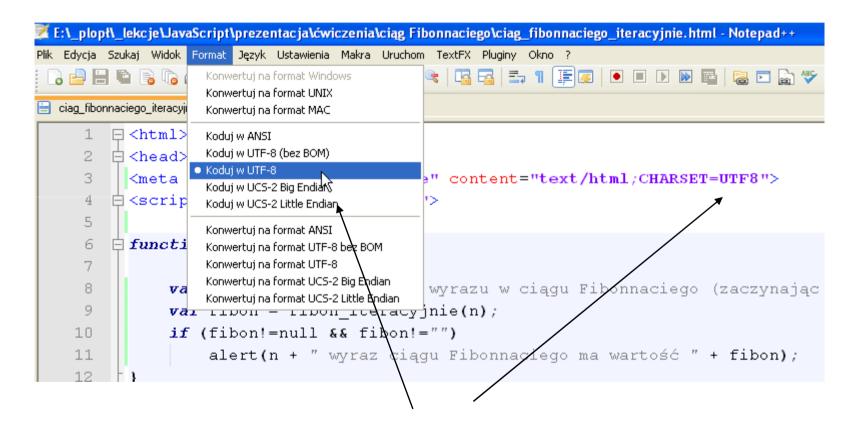
Silnia iteracyjnie

$$n! = 1 * 2 * 3 * 4 * (n - 1) * n$$

funkcja obliczająca iteracyjnie wartość silni

```
function silnia_iteracyjnie (n){
```

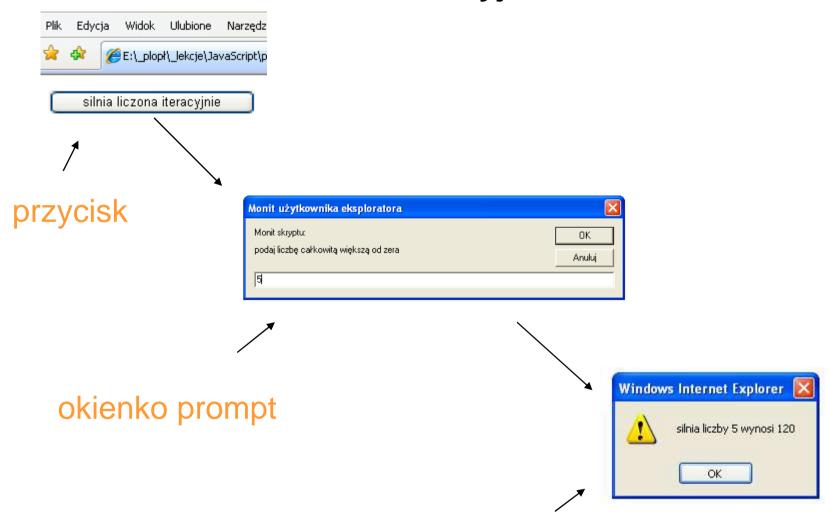
Polskie znaki w Notepad++

gwarancja polskich znaków na stronie www

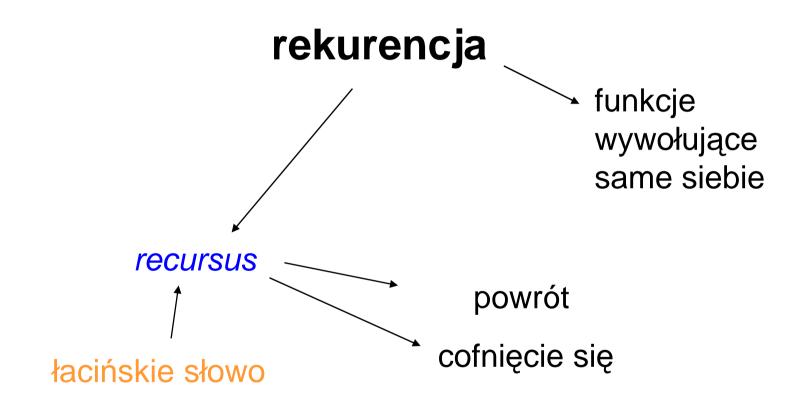
```
silnia_iteracyjnie.html
                             Silnia iteracyjnie
    ⊢ <head>
         <meta HTTP-EQUIV="Content-Type" content="text/html;CHARSET=UTF8">
    4
       d<script type="text/javascript">
    5
    6
       function licz(){
    8
    9
   10
             var n=prompt("podaj liczbę całkowitą większą od zera","");
             var silnia = silnia iteracyjnie(n);
   11
             if (silnia!=null && silnia!="")
                                                                   wywołanie funkcji
   12
                 alert("silnia liczby " + n + " wynosi " + silnia);
   13
                                                                   silnia iteracyjnie(n)
   14
        }
   15
         function silnia iteracyjnie(n){
   16
   17
                                                   po naciśnięciu przycisku
   18
             var silnia=1;
   19
                                                   wywoływana jest funkcja licz()
             for (i=1; i<=n; i++)</pre>
   20
                 silnia=silnia * i:
   21
             return silnia:
   22
   23
   24
                      przycisk
   25
         </script>
   26
         </head>
   27
       ⊟ <body>
   28
         <input type="button" onclick="licz()" value="silnia liczona iteracyjnie"><br />
   29
        </body>
   30
         </html>
   31
```

Silnia iteracyjnie

okienko alert

Rekurencja

Zadanie

Napisz funkcję obliczającą silnię zadanej liczby za pomocą rekurencji.

silnia_rekurencyjnie (n) silnia_rekurencyjnie (n - 1)

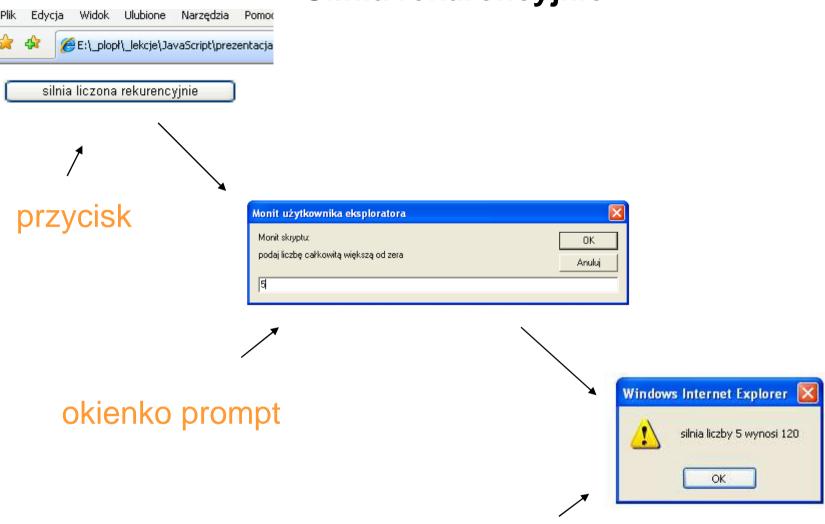
n należy do liczb naturalnych

Uwaga!

Przyjąłem, że zero nie należy do liczb naturalnych W matematyce przyjmuje się 0!=1

```
funkcja obliczająca rekurencyjnie wartość silni
    function silnia_rekurencyjnie (n){
            if (n==1)
              return 1;
             else
              return silnia_rekurencyjnie(n-1) * n
```

```
silnia rekurencyjnie.html
                            Silnia rekurencyjnie
       □ <html>
       ⊢ <head>
         <meta HTTP-EQUIV="Content-Type" content="text/html;CHARSET=UTF8">
    3
    4
       d<script type="text/javascript">
    5
    6
    7
         function licz(){
    8
    9
             var n=prompt("podaj liczbę całkowitą większą od zera","");
   10
             var silnia = silnia rekurencyjnie(n);
   11
                                                                     wywołanie funkcji
             if (silnia!=null && silnia!="")
   12
                 alert("silnia liczby " + n + " wynosi " + silnia); silnia_rekurencyjnie(n)
   13
   14
         }
   15
         function silnia rekurencyjnie (n){
   16
   17
             if (n==1)
   18
   19
                 return 1:
   20
               else
                 return silnia rekurencyjnie(n-1) * n
   21
   22
   23
                                                    po naciśnięciu przycisku
   24
                       przycisk
                                                    wywoływana jest funkcja licz()
   25
         </script>
   26
   27
         </head>
       id <body>
   28
         <input type="button" onclick="licz()" value="silnia liczona rekurencyjnie"><br />
   29
         </body>
   30
         </html>
   31
```


okienko alert

Ciąg Fibonacciego

```
1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, 233, 377, 610, 987...

niektórzy matematycy
zaczynają od zera
```

Czy możesz napisać wzór na ciąg?

Ciąg Fibonacciego

```
numer wyrazu w ciągu
```

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, 233, 377, 610, 987...

pierwszy wyraz ciągu: 1

drugi wyraz ciągu : 1

następny wyraz ciągu: suma dwóch poprzednich

Zadanie

Napisz funkcję obliczającą zadany wyraz ciągu Fibonacciego iteracyjnie.

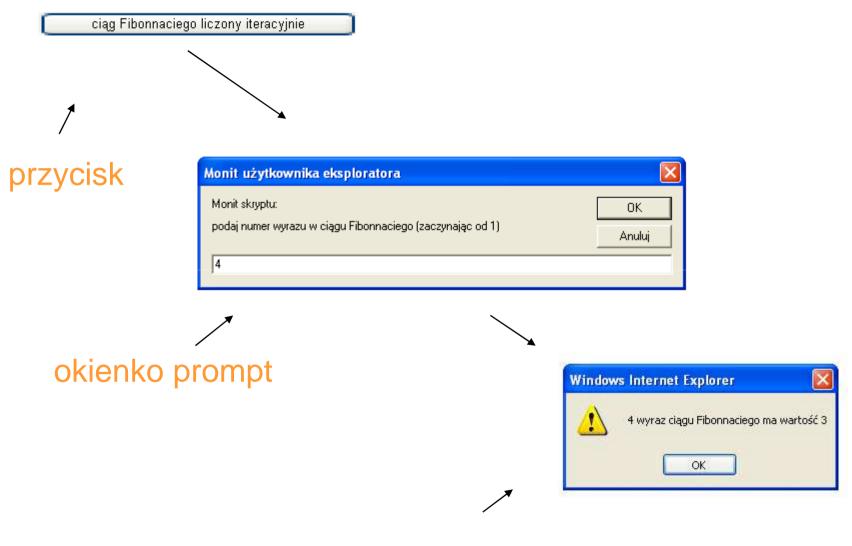
Ciąg Fibonacciego iteracyjnie

function fibon_iteracyjnie (n){

```
if (n <= 2)
     return 1;
 else {
     f1=1;
                                 funkcja obliczająca
     f2=1;
                                  iteracyjnie wartość
     for (i=3; i<=n; i++)
                                  n-tego wyrazu ciągu
         f=f1 + f2;
          f1=f2;
         f2=f;
     return f;
```

```
Ciąg Fibonacciego iteracyjnie
ciag fibonnaciego iteracyjnie.html
     □ <html>
  2
     ⊢ <head>
       <meta HTTP-EQUIV="Content-Type" content="text/html;CHARSET=UTF8">
     d<script type="text/javascript">
  4
  5
  6
       function licz(){
  7
           var n=prompt("podaj numer wyrazu w ciągu Fibonnaciego (zaczynając od 1)","");
  8
           var fibon = fibon iteracyjnie(n);
  9
                                                                             wywołanie funkcji
           if (fibon!=null && fibon!="")
 10
               alert(n + " wyraz ciągu Fibonnaciego ma wartość " + fibon);
 11
                                                                             fibon_iteracyjnie(n)
 12
 13
 14
       function fibon iteracyjnie (n){
 15
 16
           if (n <= 2)
 17
               return 1;
 18
               else (
 19
                   f1=1:
 20
                   f2=1:
 21
                   for (i=3; i<=n; i++){
 22
                       f=f1 + f2;
 23
                       f1=f2;
 24
                       f2=f:
 25
 26
 27
                   return f;
                                                       po naciśnięciu przycisku
 28
 29
                    przycisk
                                                       wywoływana jest funkcja licz()
 30
 31
 32
       </script>
 33
       </head>
 34
     ⊟ <body>
       <input type="button" onclick="licz()" value="ciag Fibonnaciego liczony iteracyjnie"><br/>><br/>br />
 35
 36
       </body>
 37
       </html>
```

Ciąg Fibonacciego iteracyjnie

okienko alert

Zadanie

Napisz funkcję obliczającą zadany wyraz ciągu Fibonacciego za pomocą rekurencji.

Ciąg Fibonacciego rekurencyjnie

```
function fibon_rekurencyjnie(n){
  if (n \le 2)
    return 1;
   else
    return fibon_rekurencyjnie(n-2) + fibon_rekurencyjnie(n-1)
                                      funkcja obliczająca
                                      rekurencyjnie wartość
                                      n-tego wyrazu ciągu
```

Ciąg Fibonacciego rekurencyjnie

```
ciag fibonnaciego rekurencyjnie.html
      □ <html>
      ⊢ <head>
        <meta HTTP-EQUIV="Content-Type" content="text/html;CHARSET=UTF8">
      5
    6
       function licz(){
    7
    8
            var n=prompt("podaj numer wyrazu w ciągu Fibonnaciego (zaczynając od 1)","");
    9
            var fibon = fibon rekurencyjnie(n);
                                                                          wywołanie funkcji
            if (fibon!=null && fibon!="")
   10
               alert(n + " wyraz ciągu Fibonnaciego ma wartość " + fibon; fibon_rekurencyjnie(n)
   11
   12
   13
       function fibon rekurencyjnie(n)
   14
   15
   16
            if (n<=2)
   17
               return 1:
   18
             else
               return fibon rekurencyjnie(n-2) + fibon rekurencyjnie(n-1)
   19
   20
   21
                                                      po naciśnięciu przycisku
   22
                     przycisk
                                                      wywoływana jest funkcja licz()
   23
        </script>
   24
   25
        </head>
   26
      ⊟ <body>
   27
        <input type="button" onclick="licz()" value="ciag Fibonnaciego liczony rekurencyjnie"><br />
   28
        </body>
        </html>
```

Ciąg Fibonacciego rekurencyjnie

